

Cvičení - Platební bilance, Mundell- Flemingův model

Makroekonomie II.

Příklad 1

- ▶ Předpokládejme dokonalou kapitálovou mobilitu a flexibilní měnové kurzy.
- ▶ Dále pro ekonomiku platí, velikost autonomních výdajů (bez mezinárodního obchodu) je ve velikosti 1000 mld. peněžních jednotek; citlivost autonomních výdajů na změnu úrokové míry = 50; sazba důchodové daně je 0,12; mezní sklon k úsporám 0,3; export 450 mld; autonomní import 150 mld.; $v = 40$; $m = 0,06$; nabídka reálných peněžních zůstatků = 400; citlivost poptávky po penězích na úrokovou míru = 30; citlivost poptávky po penězích na změnu důchodu = 0,2. Úroková míra je v dané ekonomice na úrovni 4 %.
- ▶ Napište rovnici IS a LM pro tento příklad.
- ▶ Vypočítejte Y a R .
- ▶ Vypočítejte NX při reálném měnovém kurzu
- ▶ Jak se změní Y , když se vládní nákupy změní o 50 mld.?

Tvrzení

- ▶ Funkce čistých exportů je negativně ovlivněna vývojem reálného domácího produktu.
- ▶ Pokles úrokové míry na trhu peněz je možné chápat jako odraz zvýšené poptávky po dluhopisech.
- ▶ Reálné znehodnocení domácí měny zvyšuje objem plánovaných agregátních výdajů, a proto posouvá křivku IS doprava.
- ▶ Pokles nominální peněžní zásoby zvyšuje úrokovou míru, což znázorníme posunem křivky rovnováhy na trhu peněz směrem nahoru.
- ▶ V rámci modelu IS-LM-BP může být reálné znehodnocení domácí měny způsobeno nominálním znehodnocením domácí měny, poklesem domácí cenové hladiny, růstem zahraniční cenové hladiny anebo kombinací uvedených faktorů.
- ▶ Pokles citlivosti poptávky po penězích na úrokovou míru se graficky projeví posunem křivky LM nahoru.

Tvrzení 2

- ▶ Růst sazby důchodové daně se graficky projeví poklesem sklonu křivky IS.
- ▶ Čím vyšší je citlivost čistých exportů na změnu reálného měnového kurzu při dané depreciaci reálného měnového kurzu, tím vyšší je míra odlivu zahraničního kapitálu z domácí ekonomiky při zachování rovnováhy platební bilance.
- ▶ Bod, který leží nad křivkou LM, představuje nerovnováhu na trhu obligací v podobě převisu poptávky po obligacích nad jejich nabídkou.
- ▶ Pootočení křivky BP v situaci nedokonalé kapitálové mobility nemůže být způsobeno změnou mezního sklonu k importu.
- ▶ Změna citlivosti čistých exportů na reálný měnový kurz nemění sklon křivky IS.
- ▶ Předpokladem dokonalé kapitálové mobility je dokonalá substituce mezi domácími a zahraničními aktivy.

Zkompletujte následující tvrzení:

- ▶ Bod pod křivkou LM představuje nerovnováhu na trhu peněz, kdy je poptávka po penězích _____ než nabídka peněz.
- ▶ Čisté exporty jsou negativně ovlivněny _____ nominálního kurzu zahraniční měny a _____ citlivosti čistých exportů na reálný měnový kurz.
- ▶ Bod nad křivkou BP v situaci nedokonalé kapitálové mobility představuje nerovnováhu v podobě _____ platební bilance.
- ▶ Bod napravo od křivky IS představuje situaci, kdy jsou agregátní plánované výdaje _____ než vytvořený produkt.
- ▶ Pokles autonomních daní se graficky projeví _____ křivky IS _____.
- ▶ Pokles autonomních importů se projeví _____ křivky BP _____.
- ▶ Současný pokles vládních nákupů a hodnotově stejný nárůst transferových plateb se _____ posunem křivky IS.
- ▶ Současný růst autonomních daní a růst transferových plateb ve stejné výši se _____ posunem křivky IS.

Grafy (všechny grafy viz skripta M. Mach)

- ▶ 1) Graficky odvodte křivku platební bilance (*BP*) za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a stručně vysvětlete.
- ▶ 2) V grafech viz bod 1 zvolte libovolný bod mimo křivku (*BP*) a pomocí běžného účtu a finančního účtu ukažte, zda je platební bilance přebytková či schodková.
- ▶ 3) Graficky znázorněte model IS-LM-BP za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a stručně vysvětlete.
- ▶ 4) Graficky znázorněte model IS-LM-BP za předpokladu nedokonalé kapitálové mobility a stručně vysvětlete.
- ▶ 5) Graficky znázorněte a slovně vysvětlete efekty fiskální expanze za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a systému fixního měnového kurzu.
- ▶ 6) Graficky znázorněte a slovně vysvětlete efekty monetární expanze za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a systému fixního měnového kurzu.
- ▶ 7) Graficky znázorněte a slovně vysvětlete efekty fiskální expanze za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a systému flexibilního měnového kurzu.
- ▶ 8) Graficky znázorněte a slovně vysvětlete efekty monetární expanze za předpokladu dokonalé kapitálové mobility a systému flexibilního měnového kurzu.

Vyberte správnou odpověď a vysvětlete

- ▶ **1) Velikost exportu z domácí země je mj. závislá**
  - ▶ a. na velikosti domácího důchodu
  - ▶ b. na velikosti zahraničního důchodu
  - ▶ c. na velikosti domácí poptávky po zahraničním zboží
  - ▶ d. ani jedna odpověď není správná
- ▶ **2) Dochází-li k růstu domácí cenové hladiny za jinak nezměněných okolností, pak**
  - ▶ a. dovozy klesají
  - ▶ b. na dovozy nemá tento fakt žádný vliv
  - ▶ c. klesá pouze autonomní dovoz
  - ▶ d. dovozy rostou

Vyberte správnou odpověď a vysvětlete

- ▶ **3) Fiskální expanze při předpokladu dokonalé kapitálové mobility a fixního měnového kurzu vede**
  - ▶ a. k růstu domácí úrokové sazby při nezměněné velikosti domácího produktu
  - ▶ b. k růstu domácího důchodu při nezměněné velikosti domácí úrokové sazby
  - ▶ c. k růstu domácího důchodu i k růstu domácí úrokové sazby
  - ▶ d. k růstu domácího důchodu a k poklesu domácí úrokové sazby
- ▶ **4) Monetární restrikce při předpokladu dokonalé kapitálové mobility a fixního měnového kurzu vede**
  - ▶ a. k poklesu důchodu a růstu úrokové sazby
  - ▶ b. k růstu důchodu a poklesu úrokové sazby
  - ▶ c. k nezměněné velikosti důchodu a růstu úrokové sazby
  - ▶ d. k nezměněné velikosti důchodu i úrokové sazby

Tvrzení

- ▶ 1) Každý bod křivky platební bilance představuje situaci, kdy je běžný účet i finanční účet vyrovnaný.
- ▶ 2) Je-li v ekonomice taková úroková sazba a taková velikost důchodu, že platební bilance země je přebytková, pak v grafu PB odpovídající bod leží nad křivkou platební bilance.
- ▶ 3) Fiskální expanze za předpokladu dokonalé kapitálové mobility v systému flexibilního měnového kurzu vede k úplnému mezinárodnímu vytěšňovacímu efektu.
- ▶ 4) Monetární expanze při předpokladu dokonalé kapitálové mobility a fixního měnového kurzu vede v konečném efektu ke zvýšení domácího produktu, snížení nezaměstnanosti a snížení domácí úrokové sazby.